Юнус пыгамбер

Гириш

Юнус пыгамбер китабы бейлеки пыгамберлериң китапларындан тапавутланяр. Бу китапда б. э. өң VIII асырда яшан Юнус пыгамбериң башдан гечирен вакалары беян эдилйәр.

Худай Юнуса Ысрайыл юрдуның ганым душманы болан Ашур патышалыгының пайтагты Ниневә гитмеги ве «онуң халкының гүнәкәрдигини җар этмеги» буюряр. Эмма Юнус Худайың хабарыны ол ере етирмекден горкуп, бүтинлей башга угра гидйән гәмә мүнйәр. Онуң мүнен гәмиси ёлда хеләкчилиге учраяр, деңиз балыгы оны ювудяр. Юнус ахырсоңы Ребден медет диләп, Онуң рехимдарлыгына ве гечиримлилигине бил баглаяр. Башдан гечирен ховсалалы вакалардан соң, Юнус хөвес билен Худайың эмрине боюн боляр.

Юнус пыгамбериң китабында Худайың Өз ярaданларының әхлисине эркиниң етйәндиги, шол бир вагтың өзүнде-де, олары сөййәндиги, рехимлидиги, гечиримлидиги, хатда Өз халкының душманларыны җезаландырмагың, ёк этмегиң дерегине олары гораяндыгы гөркезилйәр.

Мазмуны

Юнус пыгамбер чагырыляр, йөне ол боюн болмаяр *1:1-16*
Юнус тоба гелип, халас эдилйәр *2:1-11*
Юнус Ниневәниң йыкылҗакдыгыны айдяр.................................*3:1-10*
Худай Ниневә рехим эдйәр *4:1-11*

1-нҗи бап

Юнус Реббиң эмринден боюн товлаяр

1 Эмитай оглы Юнуса Реббиң шу сө-
зи аян болды: 2 «Ханы бол, Ниневә –
ол бейик шәхере гит-де, онуң халкы-
ның гүнәкәрдигини җар эт, чүнки
оларың бетпәллиги Маңа аян болды».
3 Йөне Юнус Реббиң назарындан га-
чып, Таршыша гитмек үчин ёла дүш-
ди. Ол Яфо шәхерине гелип, Таршы-
ша гидйән бир гәми тапды. Гәминиң
ёл кирейини төледи ве Реббиң наза-
рындан гачып, Таршыша гитмек үчин,
гәмичилер билен биле гәмә мүнди.
4 Эмма Реб деңзе гүйчли ел иберди;
деңизде элхенч гай туруп, гәми чагша-
ра гелди. 5 Гәмичилери горкы гаплап

алды; оларың херси өз худайыны ча-
гырмага башлады. Олар гәмини ең-
летмек үчин, йүклерини деңзе ташла-
дылар. Юнус болса ашакда, гәминиң
ички аммарында сүйҗи ука гидипди.
6 Гәминиң башлыгы онуң янына ге-
лип: «Хей! Сен нәме ятырсың? Тур,
өз худайыңы чагыр. Белки, онуң ре-
хими инип, бизи халас эдер» дийди.

7 Шол вагт гәмичилер бири-бирле-
рине: «Гелиң, биҗе аталың-да, хай-
сымыз себәпли бу бела дучар болан-
дыгымызы билелиң» дийишдилер.
Шейлеликде, олар гурра ташлады-
лар. Гурра Юнуса дүшди.

8 Онсоң: «Сен бизе айт, нәме себәп-
ли бу бела саташдык? Бу ерде нәме
ишләп йөрсүң? Нireден гелйәрсиң?
Сен нирели? Хайсы халкдан болар-
сың?» дийип, олар ондан сорадылар.

9 Юнус булара: «Деңзи ве гуры ери
ярадан Гөгүң Худайы Реббе сыгыня-
рын. Мен еврейдирин» дийип җогап
берди. 10 Соңра гәмичилер җуда горк-
дулар ве Юнуса: «Нәме үчин бейт-
диң?» дийдилер. (Себәби Юнус ола-
ра өзүниң Реббиң назарындан гачып
баряндыгыны айдыпды.)

11 Деңиз гитдигисайы газаба мүн-
йәрди. Гәмичилер Юнуса: «Деңиз
көшешер ялы, биз сени нәме эдели?»
дийдилер. 12 Юнус олара: «Бу гай-
тупана дучар болмагыңыза өзүмиң
себәпкәрдигими мен билйәрин. Ме-
ни гөтериң-де, сува ташлаң, шонда
деңиз көшешер» дийди.

13 Олар етишибилдиклерине күрек-
ләп, кенара чыкмага дырҗашярдылар,
йөне бу олара башартмаярды, чүнки
деңиз гитдигисайы гүйчли чырпы-
нып, олара гаршылык гөркезйәрди.
14 Шондан соң олар Ребби чагырмага
дурдулар: «Я Реб, бу адамың җаны
үчин бизи хеләк этме, буларың хемме-
си Сениң ислегиң билен болды. Шо-
ңа гөрә, бизи нәхак гана галдырма».
15 Соңра олар Юнусы гөтердилер-де,
деңзиң дүйбүне гойбердилер. Деңиз
дессине көшешди. 16 Гәмичилер Реб-
ден гаты горкдулар; Оңа гурбанлык
бердилер ве Оңа гуллук этмәге ка-
сам ичдилер.

2-нҗи бап

1 Шондан соң Реб улы бир балыга
Юнусы ювутмагы эмр этди. Юнус
үч гиҗе-гүндизләп балыгың гарнын-
да болды.

Юнусың догасы

2-3 Соңра Юнус балыгың гарнындан
өз Худайы Реббе йүзленип, шейле
дога окады:

«Җебир чекенимде, я Реб,
чагырдым Сени.
Җогап бердиң маңа.
Өлүлер диярының гойнундан
чагырдым Сени,
эшитдиң Сен наламы.
4 Чуңлуга, деңизлериң багрына
ташладың мени.
Гуршады сувлар мени.
Әхли гүйчли толкунларың
үстүмден гечди мениң.
5 Шонда назарыңдан ковулдым
дийдим,
я Реб, Сениң мукаддес
ыбадатханаңы
ене нәдип гөрерин дийдим.
6 Сув кекирдегиме гелди.
Есир дүшдүм чуңлуга.
Башыма чолашды деңиз
отлары.
7 Индим дагларың дүйбүне.
Гапылары бакы япылян ере
дүшдүм.

Йөне, эй, Худайым Реб,
жанымы чуңлукдан халас этдиң.
8 Я Реб, жандан умыт үзенимде,
Сени чагырдым.
Өз мукаддес ыбадатханаңда
сөзүми эшитдиң.
9 Пуч бутлара сыгынанлар
өз вепалылыгыны терк этдилер.
10 Мен велин алкышлы айдымлар билен
Саңа гурбанлык берерин.
Касамымы берҗай эдерин.
Гутулыш Ребдендир».

11 Реб балыга эмр этди. Балык Юну-
сы гуры ере гусды.

3-нҗи бап

Юнус Реббе боюн боляр

1-2 Юнуса Реббиң сөзи икинҗи ге-
зек гелди: «Ханы бол, Ниневә – шол
бейик шәхере гит-де, Мениң өзүңе
айдянларымы онуң халкына етир!»
3 Шунлукда, Юнус Реббиң сөзү-
не боюн болды ве Ниневә тарап ёла
дүшди. Ниневе жуда улы шәхерди.
Онуң ол башындан бу башына чен-
ли үч гүнлүк ёлды. 4 Юнус шәхере
гирди ве бир гүнлүк ёл гечип: «Ене
кырк гүнден Ниневе йыкылҗак» ди-
йип жар чекди. 5 Ниневелилер Худая
ынандылар. Олар улудан-кичә хемме-
лере агыз беклемеги ыглан этдилер.
6 Бу хабар Ниневе патышасына етен-
де, ол тагтындан дүшүп, ша лыба-
сыны чыкарды ве жул гейнип, күл
үстүнде отурды. 7 Соңра ол өзүниң
хем-де төрелериниң адындан Нине-
вәниң халкына шейле буйрук бер-
ди: «Әхли адамлар-да, хайванлардыр
мал-гаралар-да хич зат иймесинлер,
сув-да ичмесинлер. 8 Ынсану-хайван
жул гейинсин, бар гүйҗи билен Ху-
дая перят этсин, өз яман ёлундан дө-
нүп, бет ишлеринден эл чексин. 9 Бел-
ки, Худай пикирини үйтгедер, газа-
бындан сакланар; шейдип, биз хеләк
болмарыс».
10 Шондан соң Худай оларың эден-
лерини, яман ёлдан дөнендиклерини
гөрүп, газабындан сакланып, гөркез-
җек диен эрбетлигини олара гөркез-
мекден эл чекди.

4-нҗи бап

Юнус гахарланяр

1 Юнус муңа гаты гамланды ве онуң
гахары гелди. 2 Ол Реббе шейле дога
окады: «Я Реб, шейле болҗагыны мен
өз юрдумдакам айтманмыдым нәме?
Мен шол себәпден хем дессине Тар-
шыша гачдым-а. Сениң мерхеметли,
рехимли, гиң гөвүнли, садык сөйгә
бай Худайдыгыңы ве жеза бермек-
ден эл чекмәге тайындыгыңы бил-
йәрдим ахырын. 3 Инди болса, Я Реб,
мениң жанымы ал, чүнки яшаным-
дан өленим говудыр».
4 Реб оңа: «Сениң гахарланмага ха-
кың бармы?» дийди.
5 Юнус шәхерден чыкды ве онуң
гүндогар тарапында бир ерде дыз эп-
ди. Шол ерде өзүне чатма дикди ве
шәхере нәме боляныны гөрмек үчин,
ол онуң көлегесинде отурды. 6 Юну-
сың үстүне сая салар ялы ве оны кө-
шешдирер ялы, Бейик Худай ол ер-
де бир дүйп өсүмлик гөгертди. Му-
ңа Юнусың гөвни галкынды. 7 Эмма
эртеси гүн даңдан Худай бир гурчук
иберди ве ол гурчук өсүмлиги ичин-
ден ийип, оны гуратды. 8 Гүн доганда,

Худай гүндогардан эпгек өвүсдирди. Гүн Юнусың депесини гайнадып башлады, онда ысгын-мыдар галмады. Ол өзүне өлүм диләп: «Яшанымдан өленим говудыр» дийди.

9 Худай Юнусдан: «Өсүмлик бабатда гахарланмага хакың бармы?» дийип сорады. Юнус: «Хава, хакым бар. Гахардан яңа өзүме өлүм дилейәрин» дийди.

10-11 Шонда Реб оңа шейле дийди: «Өз зәхметиң сиңмедик, бир гиҗәниң ичинде өсүп, бир гиҗәниң ичинде-де гуран өсүмлиге сениң небсиң агыранда, сагыны-солуны сайгарып билмейән йүз йигрими мүңден агдык адама ве көп малгарасы болан шейле улы шәхер Ниневә Мениң ненең хайпым гелмесин?»